

SMIL FLAŠKA
Z PARDUBIC
NOVÁ
RADA

NOVÁ RADA

SMIL FLAŠKA Z PARDUBIC

Nová rada by Smil Flaška z Pardubic is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License, except where otherwise noted.

Obsah

1. Nová rada	1
--------------	---

Nová rada

Bylo to už dávno kdysi.
Lev, král zvířat, usmyslí si
Poslat posly do všech stran.
Každý poddaný i pán,
Ať je velký nebo malý,
Má se dostavit ke králi.
Tak lev chtěl a tak rozkázal,
I knížeti orlu vzkázal,
Aby s všemi svými ptáky
Dostavil se k dvoru taky,
Vždyť ho všichni poslouchali
A horlivě na to dbali,
Slyšeti královské slovo
– Tehdy též panství orlovo,
V časech, kdy se toto dalo,
Výsosti lvu podléhalo.
A tu orel bez váhání
Na to královské vzkázání
Přivedl svých věrných pluk,
Když už zvířat velký shluk,
Horlivě pobíhající,
Svému králi k dispozici
Připraven byl na rozkazy.
Zástupem si cestu razí
A lev s velkou laskavostí
Vítá hned své milé hosti,
Nejdřív s orlem objímá se,

2 Nová rada

Pak pokyne jeho chase
A orlovi vzdává díky
Za oddané služebníky.
Už se utišili všude,
Všichni čekají, co bude.
Lev přehlédl celý průvod,
Nyní oznámí jim důvod,
Proč se všichni sešli tady,
Proč je svolal do porady.
„Moji věrní, moji milí,
Vím, že jste vždy věrni byli
Otci mému do skončení.
V žádné zemi tajno není,
že vaší službou a radou
Podmanil svět svojí vládou.
Věrnost i já očekávám
Při důvěře, již vám dávám,
Rytíři, knížata, páni
A všichni milí poddaní.
Vidíte, že jsem král mladý
– Proto, jak jste dohromady,
Každý ať mi radu dá tu
K správě a řízení státu
– Vaše čest je též ctí mojí!“
Orel vedle krále stojí
A lev obrací se k němu,
Aby první mluvil k sněmu,
Ať je splněn účel schůze.
Teď se čtenář zlobí tuze,
Řka: „To je mi vyprávění!
Tohle přeci pravda není!
Nikdo moudrý neuvěří,
že by mezi pouhou zvěří,
Co svět stojí, byl taky sněm.
Má jistě něco za lubem!
Na náš účet se jen baví,

Bajky nám za pravdu staví,
Vždyť zvěř řeči nerozumí,
A tím méně mluvit umí –
To je baron Prášil pravý
– Nebo nemá rozum zdravý!
Či snad myslí, že jsme děti?“
Já však chci vám pověděti
Na ty nevěřící řeči:
Vždyť vy máte zájem větší
O formu. Na ni se ptáte.
Obsah sám – ten zanedbáte.
Jen ten smyslu porozumí,
Kdo si jádro vybrat umí.
A na rámci nezáleží,
Nýbrž o myšlenku běží.
Už zas čtete dál raději!
Navracím se k svému ději,
Kde lev právě orla žádá,
Jaká bude jeho rada:
Jen hloupým je rada k smíchu.
Proto promluv bez ostychu!“
Orel skromně odpovídá:
Cožpak moje rada vydá!
Ani nejsem hoden toho
– Vždyť máš v družině své mnoho
Těch, co mají vtipu více.
Jakpak vedle slunce svíce
Jasným světlem může pláti?
Já ti sotva mohu dáti
Dobrou radu tebe hodnou,
Moudrou, prospěšnou a vhodnou.
Jsou tu mnozí vtipní páni
K poradě spíš povolání,
Ať se tedy ujmou slova!
Budeš-li však chtít znova
Tázat se mě na mínění,

4 Nová rada

Ač to pro mne snadné není
A ač nemám k tomu vlohu,
Přece poradím, jak mohu,
Abych ti tak pomáhal.“
Na to odpoví mu král:
„Nuže k věci, milý hosti,
Nezdráhej se ze skromnosti...
Vše, co řekneš, bude vhodné,
V tom je mínění všech shodné.“
Nato, jak zde byl sněm celý,
Všichni orla k tomu měli,
Aby už nechal výmluvy
A ať konečně promluví.
Tu orel, vida nezbytí,
Přece jen začne raditi.

OREL RADÍ

„Králi,“ obrací se k němu
A potom k celému sněmu,
Proto jsem přijel až sem
S celým tímhle průvodem
Na tvé vznešené vzkázání,
Abych vyplnil tvá přání,
Služebník tvůj, který stojí
Hotov k radě jako k boji.
Nechci dělat neposluchu,
Tak mi, králi, popřej sluchu.
Mysli jenom na to stále,
Kdo učinil z tebe krále,
Dal ti pocty, statky, lidi,
Ať tvé srdce stále vidí
A ať Boha stále cítí,
Jenž ti dal a může vzítí,
Který řídí všechna dění,
Pán žití i zahubení,
Ten, jenž ze své božské moci,

Komu chce, může pomoci,
On, jenž může ráj ti dáti
Jako do pekel poslati
Toho, jenž se tak proviní,
že jeho vůle nečiní.
A toho, kdo je nevděčný,
Uvrhává v plamen věčný,
Tam, kde spočinutí není.
Chválí jej všechno stvoření.
Jeho měj vždy na paměti,
O něm musíš přemýšleti,
O nesmírné Velebnosti
– Tak naplň své srdce ctností.
Se ctí budeš panovati,
Budeš-li se Boha báti,
Bude pevná tvoje vláda.
Vždyť základní moudrost žádá
Bohu kořiti se právě
Se zřetelem k jeho slávě.
Také to věz' králi milý.
Člověk, ať je velký, malý,
Jen když v bázni boží stojí,
Toho každý tvor se bojí
A on sám pak nižádného,
Kromě jeho, Boha svého,
A tak ujde každé strážni.
Jinak chovají se blázni,
Co se světu zaslibují,
Po ďáblovyých vodách plují
– Jenže svět, ten není věčný.
Zlými lidmi nebezpečný,
Smrti, pekla bát se musí
A mnoho zlých příhod zkusí,
Sužují je mnohé strasti,
Strachem z pekla, před propastí,
Neboť mají zlé svědomí.

6 Nová rada

A tak mnohý nevědomý,
Jenž se odřek bázně boží,
Spi jak na trnitém hloží,
Vše jej stále bát se nutí
A nenajde spočinutí.
Proto, králi, rada má zní:
žij jen stále v boží bázni,
Toť úkol i krále hodný.
A tak budeš vždy svobodný,
Ty, jenž vládneš množstvím duší,
Jak se k tvému stavu sluší.
Užitečná rada má je
– Dojdeš s ni až k branám ráje.
Vedle bázně však, jak chleba,
Je též lásky k Bohu třeba!
Marná je tvá všechna práce,
Ty, kdo nemáš Boha v lásce.
Kdybys skočil do plamene,
Dělal kousky zpropadené,
Vše, co jenom býti může
– Kdepak, to ti nepomůže,
Nemáš-li též lásky k Bohu!
Snad ti vysvětliti mohu
A důvody pro to dáti,
že jest proč jej milovati.
Rozum, králi, přesvědči tě.
Chápe to i malé dítě,
že je zcela přirozené,
Když člověka vděčnost žene.
Buď si starý nebo mladý,
Ten, kdo přítele má tady,
Jenž jej beze lsti miluje,
Tedy snažně usiluje,
Aby dobré dobrým splatil
A jeho lásku neztratil,
Snaží se mu býti milý.

Hladového nakrmí-li
Někdo, nebo osvobodí
Toho, jemuž druzí škodí
– žíznivému podá džbán,
Zaslouží být milován.
Tak se to už v světě děje,
Že přítel příteli přeje
– A když jsou už lidé tací,
Že si lásku láskou splácí,
Čím pak více milovati
Boha sluší, jeho dbáti,
Jeho, pána laskavého,
Jenž pro příslib otce svého
K nám na tento svět sestoupil,
Aby nás všechny vykoupil,
Jenž se s námi všemi sbratřil,
Aby naši bídu spatřil,
Ráčil člověkem být s námi,
Narozen ze svaté Panny,
Tak se nám tělem přiblížil,
Nic nedbal, že se ponížil,
Svou dobrotu nám dal znáti,
S hříšníky chtěl obcovati,
Aby sňal s nich jejich hříchy.
Ve své lásce dobrý, tichý,
Temná jim srdce osvítil
A k své milosti roznítil.
On předobrný, sám, jediný,
Dobrovolně a bez viny
Podstoupil kruté mučení,
Aby nás vrátil spasení
A navzdory hříchu zlému
Vrátil ráji ztracenému.
Vždyť on trpěl z té příčiny,
Aby tak za naše viny
Pokání u Otce činil,

8 Nová rada

Neboť sám se neprovinil,
Ale byl nade vše čist,
Náš milý pán Jezukrist.
Takovou měl lásku s námi,
Že zraněn zlými ranami,
Že zkrvácen od hlavy do paty
Čněl v mukách na kříži rozpjatý,
Ten, jenž veškerý svět stvořil,
Pro nás svatou krev svou roní
že umučen na kříži pněl,
Brány ráje nám otevřel,
Tak se pro nás obětoval.
Kdo by ho pak nemiloval!
Chceš-li jemu lásku dáti,
Věčnou radostí ti splatí.
Nic tak důležité není,
Jak o jeho umučení,
Jeho, nejvyššího krále,
Přemítati neustále.
Divné je, že jsou i lidi,
Co se vůbec nezastydí
– I ta oběť, ta je nutí
K posměšnému ušklíbnutí.
Kristova smrt budí lásku,
Do rajského vede svazku,
Všechny naše hříchy snímá,
Trpkost věcem odejímá.
Pro lásku svatý Vavřinec
I rozpálený rošt svůj snes,
S láskou i za naší doby
Přemohou se všechny zloby.
Kdo ji pozná, po ní touží,
Třebaže se v zlobu hrouží.
Kdo láskou k Bohu zahoří,
Vyhne se pak všemu hoří,
Nikdy smutku nepocítí,

Čí srdce Kristus nasytí
Svou nevýslovnou sladkostí.
A kdo žije tak v milosti,
S ním přebývá v jednom těle
Ježíš Kristus, věz to cele!
Milujte jej nekonečně
A pamatujte vždy vděčně
Jeho drahé umučení,
Vždyť to vede ke spasení.
Ono nás všech hříčů zprostití
A dojdeme věčné radosti
S Kristem, kde je život věčný,
Budeme-li vždycky vděční
Za dar, jež nám dal, jak slíbil.
Běda, kdo by nevděčný byl,
Necenil si daru toho,
Když vzal od něho tak mnoho!
Buď kdokoli v celé zemi,
Jakýkoli mezi všemi,
Ať je mladý nebo stár,
Každý přijal tento dar.
A kdybychom srovnávali,
Ty jsi dostal nejvíc, králi,
Na darech od Boha svého
– Pocty, statky z přízně jeho,
Moc a slávu, všeho dosti.
Nikdo nemá té schopnosti
Oslaviti všemocného,
Dobrotu a štědrost jeho
Nad to, dbáš-li svojí spásy,
Pamatuj po všechny časy,
Že Kristus své svaté tělo,
Jež pro nás těžce trpělo,
I svou krev nám zde zůstavil
A v svaté církvi oslavil
Paměť svého umučení,

10 Nová rada

Aby braly posílení
Všechny duše v přijímání,
Před nímž v pokoře se sklání.
Kdo je za tu lásku vděčný,
Bývá před zlem vždy bezpečný,
Tomu nikdy neubude
Milosti a šťasten bude.
Nevděčnost však dobro ruší,
Jako zlý vítr vysuší
Tvou studnici boží přízně
A tak budeš ztrestán přísně,
Jako stalo se už těm,
Co hřešili nevděkem.
Ctnostně žij, jej, Boha, chvále,
Jenž je král nad všechny krále,
Nejdřív hledej Boha svého,
Čiň, co konáš, v Jménu Jeho,
Jeho uctívej jedině
A potom vše zlé tě mine.
Jako pastýř k svému stádu
Bohumile říd' svou vládu
Nade všemi poddanými.
Pak dobudeš činy svými,
Láskou k Bohu svou a ctností
Ráje, jenž jde do věčnosti.
Vyvaruj se též lakoty,
Z které prýští mnohé sloty!
Nechtěj všechno nechat sobě.
Jako Bůh byl štědrým k tobě,
Buď ty štědrý zase dále.
Přijde ohyzda na krále,
Tak je v Písmu pověděno,
A on ztratí dobré jméno,
Jestli krejcar skoupě škrtl,
Za ten hřích jej Pán Bůh zdrtí!
Vždy je lépe v každém čase,

Když sám's dostal, rozdat zase.
 O co tě tvá štědrost zkrátí,
 To ti Pán Bůh stokrát vrátí.
 Už Jsem králi, mluvil dosti,“
 Dodal orel se skromností,
 Radu mou mi nezazlívej,
 Laskavě se na ni dívej –
 V ni ti moje hloupá hlava,
 Co ti dáti může, dává.“
 Král lev vlídně odpovídá,
 K tomu milý úsměv přidá:
 Co bych vytykat směl já ti?
 Spíš ti musím díky vzdátí!
 Zavázán ti budu věčně.
 Radu tvou chci přijmout vděčně.
 Sám Bůh kéž mě k tomu sílí,
 Abych mířil k tomu cíli,
 Abych docenil tvou radu
 A zařídil svoji vládu,
 Slova tvá si pamatuje,“
 Tak král orlovi děkuje.

LEVHART RADÍ

Potom praví levhartovi:
 „Věrný můj, vždy pohotový,
 Tys po mně první z mé země,
 Tobě důvěřuji pevně,
 Nade všechny pevně, to věž,
 Proto, co víš, to mi pověz !“
 Ten praví: „Můj drahý pane,
 Co řek' orel, ať se stane
 A ty všechno vyplňuj.
 To je první návrh můj.
 Mé srdce tvůj prospěch žádá,
 Prostá je však moje rada –
 – Víc však už nechci odkládat

12 Nová rada

Ti, kdož k radě náleží,
Ať se vždy shromáždí tady,
Vždyť je často třeba rady
V nejrůznějších případech.
V radě jen své věrné nech,
Kteří radí ti vždy vážně.
Ty, kdo mluví nerozvázně,
Nikdy netrp v jejich středu,
Nechceš-li mít z toho škodu.
Přijmi, královská výsosti,
Jen ty, které poznáš v ctnosti.
Ti, jak mluví, také cítí,
Nedají se přemluvíti,
Ať je kdo chce, čím chce nutí,
Na ně je vždy spolehnutí,
Oni jsou tvá věrná stráž,
Proto si jich vždycky važ!
Ale ti, co chtějí za to,
že ti radí, stříbro, zlato,
Které lidskou duši zkazí,
Co ti způsobí neblazí,
Jaká zla svou chamtivostí!
Milý králi, to je k zlosti,
Kolik zlého státu zplodí!
Tobě, králi, nejvíc škodí,
Protože jsi státu hlava.
Rozsudť tedy podle práva
A dle této skromné rady:
Vyžeň všechny dohromady,
Vždyť oni tajně piklemi
Zamořují celou zemi
A cpou zlato do svých skříní,
A nikdo je neobviní.
Vždyť se o to nestarají,
Jen na tebe spoléhají.
Rozhlédni se svojí radou,

Ať na tě vinu nekladou!
Chceš-li, králi, prospěch míti,
Dej si moudrým poraditi,
Ať svou radou rádci tvoji
Ukáží, zač sami stojí.
Vystříhej se také toho,
Ať jich nemáš v radě mnoho –
V množství ERR sirně sváru leží,
Svornosti dosáhne stěží.
Čím větší zem, tím menší radu
– Tou zásadou ved' svou vládu!
Nechtěj rádce z cizích zemí,
Nekoj lidi nadějemi,
Jen abys zvětšil svou slávu!
To nesluší tvému stavu.
Avšak urození páni
Při svém dobrém vychovám,
Prospějí tobě i zemi.
Jen se porad' vždycky s těmi!
Pak povládněš vždy v pokoji,
Mnohému se vyhneš boji,
Vtipem předčíš nepřítele,
Pamatuj má slova bděle!
A když skončíš v radě práci,
S celou svojí honorací,
Ty a oni všichni spolu,
Máte zasednout ke stolu,
Kde už mnoho sluhů stojí,
V sále, ne v malém pokoji,
Kde je mnoho lidí v davu,
Každý podle svého stavu,
Dle hodností, jak náleží
– Preláty, biskupy, kněží
– Těm sluší zvlášť pocty vzdávat,
Duchovnímu přednost dávat
Vzhledem k jejich důstojnosti.

14 Nová rada

Po obědě pak svých hostí
Vyslechni vždy všechna přání,
Aby ti byli oddáni.
Když žádají o slyšení,
Odepřítí slušné není.
Vyslechni vše pěkně v klidu
A pak odpověď dej lidu,
Neboť krále moudrá slova
Lid vždy na paměti chová.
A aby ses lidu líbil,
Dodrž vždy vše, co jsi slíbil,
Aby ti lidé neláli,
Když ti před tím děkovali.
Slovo tvé ať vždycky platí,
To, co řekneš, má se státi,
Neboť obyčejné řeči
Krále mají platnost většší,
Nežli když jiný přísahá.
K tomu nechť vede tvá snaha.
Již jsem, králi, mluvil dosti,
Taž se nyní všech svých hostí,
Kteří zdaleka přijeli,
Ti své návrhy teď sdělí.
Každý, co nejlépe ví,
Ať nám tady vypoví!“

SOKOL RADÍ

Ted' je na sokolu řada.
Ať už mluví, král jej žádá.
Sokol dlouho neotálí,
Učiní poklonu králi
A pak směle bez ostychu
Promlouvá v nastalém tichu:
„Svět tvou velikost pocítí,
Budeš-li jen jedno chtítí:
Nejen po moudrém se pídít,

Ale také se tím řídit.
 Slyš tu radu ústy mámi:
 Ať se svými poddanými
 Nakládáš vždy bez násilí
 – To k špatnému vede cíli.
 Chovej se k nim dobrotivě,
 Braň je také milostivě,
 Ať tě miluji a chválí.
 Jinak s těmi nalož, králi,
 Kdo násilí druhým činí,
 Anebo jsou jinak vinni,
 Zpupní jsou a odporují
 – Milosti nezasluhují!
 Povinnost nechtějí znáti
 – Ty je třeba potrestati!
 Uznají-li vinu v sobě,
 Pokorně se vrátí k tobě,
 Potlač v sobě všechnu zlost
 A přijmi je na milost.
 K pokorným buď milý stále,
 Jak se to sluší na krále
 – Toť prostředek na pomoc,
 Jak máš upevnit svou moc.“

MEDVĚD RADÍ

A jak to sokol dopoví,
 Král pokyne medvědovi.
 Táže se jej, co si myslí,
 Neboť proto všichni přišli,
 Jeden po druhém ať řadou
 Přispěje králi svou radou.
 Na ta slova medvěd vstane
 A praví: „Můj králi, pane,
 Každý, kdokoli je tady,
 Jak sám jedná, taky radí
 Podle svého založení.

I má rada jiná není.
 K ničemu ať tě nenutí,
 Řid' se jenom dle své chuti,
 Sladké jídlo, sladké pití,
 A spát! To je živobyť!
 A kdo potom bude smět
 V tom, co chceš, ti překážet?
 Sraz jej bez meškání ranou,
 Až odletí někam stranou!
 Poddaní ať se tě bojí,
 Se strachem před tebou stojí
 To, co chceš, ať každý chválí:
 Znamenitě, milý králi!“
 A král hned po medvědovi
 Obrátí se k jeřábovi:
 „Co ty radíš, milý hosti,
 Jakže má král žítí v ctnosti?
 Že jsi moudrý, známo je mi.“

JEŘÁB RADÍ

Jeřáb praví přede všemi:
 „Když neráčíš jinak dáti
 A já musím povídati:
 Dřív vždy dobře poslouchej
 A pak do řeči se dej!
 Mluvení častokrát škodí;
 Jen málokdy se přihodí,
 Že kdo pyká za mlčení,
 Které nikdy k škodě není.
 Každý, kdo se mluvit učí
 Nejprve ať vhodně mlčí!
 Vždyť ten, kdo má lidskou duši,
 Má pro slyšení dvě uši
 A jazyk jen jeden má,
 Z čehož plyne úvaha,
 Že i to je na znamení,

Jak je k prospěchu mlčení.
Ať si jiný jak chce žvaní,
Ty nedbej na povídání.
Nikdy nemluv bez rozvahy.
Vždyť tvá slova, králi drahý,
Přečkají tě o staletí,
Do desáté země letí.
Rychlejš než křídla orlova
Létají vyřčená slova.
Chceš být znám
– vol nástroj jiný!
Za tebe ať mluví činy!
A pak poslechni mé rady:
Dohlédni na své úřady,
Které spolu s tebou vládnou.
Nebudeš mít škodu žádnou
– Horlivostí se neztrácí!
Když tě budou vidět v práci,
Povzbudí se jejich snaha
Dosáhnouti pro stát blaha.
Nenech též bez povšimnutí
Jedinké na soudě hnutí.
Všimni si, zda soudí správně,
A toho si pak hleď hlavně,
Ať snad nespravedlností
Netrpí poddaní prostí.
Všechna vina na tě padne,
Neboť král ten nejvíc vládne
Soudy, jež jsou zdroji práva.
Mnohý práva nedostává
– Takový mám z toho dojem
– Na soudě, jenž má být zdrojem
Pravdy, pomoci každému,
Bohatému i chudému,
Aby dobrý příklad dal.
Ne, že bych rád žaloval,

Jest však známo v každém kraji,
že i právo najímají,
Mnohý že si úřad koupil
Jenom, aby krad a loupil
Více nežli nájem činí;
Přebytek musí dát jiní.
On pak pánu nájem splatí
A sám sebe obohatí.
Kolik křivd se proto stane,
Takový kupčící, pane!
To ti sám čert k tomu radil,
Abys na úřad dosadil
Místo sebe hrabivého?
Co způsobí potom zlého
Soudce, jenž po darech touží,
Za peníze křivdě slouží!
Právo padne podplácení
A někdy i zákon změní
Jedné straně na pomoc.
Hrabivost má strašnou moc,
Že pravdu grošem zastíní
A právo v křivdu promění.
Ať tvá milost pamatuje,
že hrabivost zaslepuje,
A že bude práce tvoje
Za právo se dát do boje.
Přehnaná se zdá řeč má ti?
Vždyť se můžeš pozeptati,
Řekl-li jsem příliš mnoho,
Je-li na soudech co z toho,
O čem jsem zde mluvil právě.
Zatop jim tam potom zdravě,
A to včas a bez váhání!
Tak vám, nepoctiví páni,
Slušní se vás vystříhají,
Zlí v trestu výstrahu mají!

Nuže, králi, bez prodlení
 Zatrhni jim to řádění,
 Chceš-li býti v klidu šťasten
 A zločinu neúčasten!“
 Domluvil a už se vzdálí.
 Lev jej za tu radu chválí,
 Rozhlíží se po jiných,
 Chce vybrat jednoho z nich.
 A vlka teď slyšet chce
 Po maličké přestávce.
 Tu vlk hbitě přistupuje,
 Nit své řeči navazuje:

VLK RADÍ

„Poslyš, králi, moji radu:
 Nikdy v žití netrp hladu!
 Jiný ať se k postu nutí,
 Ty si popřej podle chuti
 V jídle, pití, do sytosti.
 Mluvím ze své zkušenosti.
 V sytosti je základ zdraví
 – Cpát si břicho neunaví,
 Ty jediný vládneš státem,
 Tys nejvyšším majestátem,
 Cokoli chceš, můžeš vzít.
 Kdybys mi chtěl uštedřit
 Ze svých dvorů skot a brav,
 Sedřu kůži z jejich hlav,
 O čem trochu cenném zvím,
 To si ihned přisvojím.

SUP RADÍ

A již zobák opět klape.
 To, jak sup se řeči chápe:
 „Vlk mi mluví z duše vskutku.

Kde je něco do žaludku,
 To je něco pro mě, králi.
 Ucítím už z velké dálí,
 Kde kdo umřel, ihned zvím,
 Tobě králi poradím:
 Umře, kdo má jmění. Vkrátku
 Zmocníme se jeho statku,
 Zatím co on v zemi dříme,
 My se pěkně rozdělíme.
 Když sirotek po něm žije?
 K čemu zákon zmatený je?
 K čemu soud je! Jedním mžikem
 Stanu se mu poručníkem!
 A tak jednat budu stále,
 Maje pomoc svého krále,
 A ta, pane, vydatná je.
 „Bud' už zticha,“ král mu kyne,
 „Chci vyslechnout ještě jiné.“

JELEN RADÍ

A už jelen před ním stojí:
 „Nechystej se nikdy k boji!
 Hled' vše vyříditi v míru,
 To je správné, na mou víru.
 Nikdy neměj v lásce zlých.
 Postrach musíš vzbudit v nich.
 Nevěrníky a zloděje
 Ztrestej, ať se každý chvěje;
 Nenech páchatí násilí!
 Zato měj rád, králi milý,
 Ty, kdož v míru žiti chtějí,
 Ty měj ze všech nejraději.
 Každý nejvíc o to stojí,
 Abys panoval v pokoji.
 Na ty pamatuj se, králi,
 Co před tebou panovali,

Bohu, lidem byli milí,
 Dobrou paměť zůstavili.
 O jejich životech čítej,
 O jejich činech přemítej,
 Před tvou dobrotou i oni
 Ať se v očích lidu skloní!
 A tak vždycky dobrým přej,
 Ale zlé, ty potrestej.
 Tak získáš na slávě, moci,
 Pak i na boží pomoci,
 Jíž si každý dobrý žádá,
 Taková je moje rada.“

PÁV RADÍ

Vtom už lev znamení dává,
 Vyzývá tak k řeči páva.
 „K radě ač mám dobrou vůli,
 Nevím, dobře vzpomenu-li.
 Přesto radím tvé milosti,
 Abys dle své vznešenosti
 Vždycky v krásném rouše chodil.
 Tak patrný bude rozdíl,
 že jsi král, a ne tak kdosi
 – Král ať královsky se nosí!
 Krásný šat, který ti sluší,
 Rozradostni tvoji duši.
 Objev se v královské zdobě
 A povzbudíš úctu k sobě
 A po celé naší vlasti
 Za velkou čest budou klásti
 A za velkou důvěru
 Smět spatřit tvou nádheru.
 Přitom však dbej taky na to,
 Aby na povrchu zlato
 Neskrývalo uvnitř hříchy
 – Pak by účinek byl lichý.

Také uvnitř zdob se ctností,
 Jak na důkaz důstojnosti
 Krásné roucho vně tě zdobí.
 Pak nebudeš jak ty hroby,
 V kterých kryje krásný kámen
 Uvnitř černou kostru. Amen.“

KŮŇ RADÍ

Potom na koni řeč byla.
 Řeč páva se mu líbila:
 „Neb se, králi, sluší na tě
 Chodit vždy v nádherném šatě.
 Také žij si vždy vesele,
 Pořádej zábavy skvělé,
 Tance, turnaje a klání,
 Pozvi všechny krásné paní,
 Ať tvé srdce raduje se,
 Až se všichni sejdou v plese.
 Páni oděni bohatě,
 Až se mnohý dusí v zlatě.
 Pak se spolu v boji srazí,
 Dřevec proti dřevci vrazí
 – Mnohý po jeho dotyku
 Ze sedla vyletí v mžiku.
 Jaképak s ním potom fraky!
 Ty neměj z toho rozpaky,
 Když se v čestném boji sejdou,
 Jakživi z něj zdraví nejdou!
 Nejednoho silně zbíjí,
 Až se potom s křikem svíjí,
 Obracejí se naruby,
 Někomu vyrazí zuby
 A tak laškovně si hrají
 Na tom rytířském turnaji
 – Jen když porvati se smějí,
 Vždyť to mají nejraději.

I já potom k svému přijdu
 – Rytíř, ten nechce žít v klidu.
 Sám navštěvuj také klání,
 Kde jsou hezké slečny, paní,
 Jejichž srdce vždycky blaží,
 Když se páni v boji sráží,
 Když jim oheň v srdci hárá,
 Někdo volá na felčara,
 Jiný potěžkává zbraně,
 Jiný křičí: Hurá na ně!
 Slyšeti je třesky plesky
 Jako hrom a z něho blesky,
 Až tě z toho rozkoš jímá.
 Každý účastník zde ji má.
 Rytířstvo, no, to je cháška
 – Ať je také tvoje láska!“

KOHOUT RADÍ

Pak vystřídal v řeči koně
 Kohout, jenž stál se kaboně
 Už za předchozí rozmluvy
 A teď králi takto mluví:
 „Buď dobrotiv k svému lidu
 A ten, kdo nechce žít v klidu
 A chtěl by se protiviti,
 Ten musí potrestán býti.
 Postarej se v krátkém čase,
 Ať se vrátí k tobě zase!
 Moc tvá ať rozhodne všady,
 Podmaň si města i hrady,
 Ať tvou vládu uznávají.
 Na ty však, co poslouchají,
 Na ty nikdy krutý nebuď!
 Časně ráno vždy se probuď –
 Vůbec nikdy nespí mnoho,
 Říkám, vyvaruj se toho!

Tak se ďáblových strž sítí,
 Ať tě do nich nezachytí,
 Neboť, kdo je ďáblem lapen,
 Hříšným snem je stále trápen,
 Z břichu v hřích jej ďábel vodí.
 On netuší, co mu škodí,
 Na duši i těle hyne,
 Zatím co drahý čas plyne,
 Který takto marně ztratí
 – Nikdy se mu nenavráti.
 Za svou hanbu se nestydí,
 Ba ani ji neuvidí.
 Ale pak – to probuzení!
 Pozná svoje poblouzení,
 Jak ho jeho vůle vzteklá
 Do samého svedla pekla!
 Proto mnoho nechtěj spáti,
 Spíše na bdění rač dbáti,
 Pracuj spíš, než by ses nudil,
 Abys ty, co spí, probudil
 Povzbuzením i příklady,
 Aby dbali této rady.
 Kdo tak trestuhodně zbloudil,
 Toho abys právem soudil
 A podle spravedlnosti
 Přivedl jej zpátky k ctnosti.“

VŮL RADÍ

Pak předstoupil volek prostý.
 Práví: „Královská milosti,
 Ne abys snad přejinačil,
 Na čem usnésti ses ráčil!
 Na tom snaž se setrvati,
 Tuto radu mohu dáti.
 Ve svém jednání buď přímý,
 Ale ne s úmysly zlými.

Nemá býti důslednosti
 V pomstě a v ošklivé zlosti.
 Dobré skutky konej snažně,
 Pracuj důkladně a vážně,
 Předě zlem střež svoje lidi,
 Neb Bůh myšlenky tvé vidí.
 Nechtěj vyhověti mnoha,
 Řiď se ve všem podle Boha,
 Jenž prostou pravdu miluje.
 Nadarmo ten usiluje,
 Kdo se chce všem zachovati,
 Vždyť to se nemůže státi.
 Jen dobří pravdu milují
 A zlí, ti jí povrhují.
 nemiluj nikdy zlých lidí.
 Ten, kdo pravdu nenávidí,
 Ďáblu podepsal svůj list.
 Lepší jest zlých nenávist,
 Nežli jejich ERR Metá přízeň
 – Z té by byla špatná sklizeň!“

HUSA RADÍ

A pak přijde rada kusá,
 Kterou říká hloupá husa,
 Na kterou když se dostalo,
 Praví: „Slyš mě také málo,
 Králi, moji hloupou hlavu.
 Projížděj se pro zábavu,
 Objížděj své louky, sady,
 V tom však drž se vždy mé rady:
 Nejeď nikdy do daleka,
 Tak tě nikdy nepoleká
 špatné překvapení žádné
 A nikdo tě nepřepadne.
 A když míváš někdy žízeň
 – Vždyť víš, jaká je to trýzeň

– Když ti vyschne v ústech slina,
Měj vždy s sebou krapet vína,
Abys neměl žízeň – ach
– Když jsi právě na cestách.“

OSEL RADÍ

Osel ten se zprvu brání,
Vůbec nechce radit ani:
„Já a celý můj pak rod
Nikdy nejsme k radě vhod.
Také nikdy nejsme zváni,
Když se spolu radí páni,
Neb soudí na naši duši
Podle našich dlouhých uší.
Jako blázny, které znají,
Nikdy k radě nevolají
Mezi sebe na porady.
Co je tedy do mé rady!
Já nesu s pomocí boží
Břímě, jež na mě naloží
A přec nikdy nenaříkám.
Také tobě, králi, říkám,
Abys ty své břímě nesl
A nikdy pod ním neklesl,
Vesele a bez reptání,
Ač se pod ním šíje sklání.
Čím je někdo větší pán,
Tím má větší úkol dán
A čím kdo má větší čest,
S ní i práce větší jest.
Povím to zde zcela krátce:
Není ničeho bez práce!
Kdo o velké věci stojí,
Nikdy není na pokoji.
Nic nezískáš bez snažení
A proto k ničemu není

Chtít si ulehčit v životě,
 To je jenom škoda pro tebe
 – A také to není správné.
 Poučení z doby dávné
 Vem – chceš-li se vystříhati
 Zla, jež tě může potkati
 U těch, co dřív chybovali
 A hřešili, milý králi,
 Zločin ke zločinu kladli,
 Až mu docela propadli.
 Zločin stále níže sráží
 – Teď se v jícnu pekla smaží!
 Dneska se totéž přihodí
 Tomu, kdo tou cestou chodí.
 Jí se sluší vystříhati
 A na jinou se vydati,
 Kde peklu nepropadají,
 Ale dojdou přímo k ráji,
 že se zlého varovali.
 To ti radím já, můj králi,
 O oslovi známo jest,
 že se varuje všech cest,
 Kde vidí jiné klesati,
 To se raději zpátky vrátí.
 Mnohý člověk tak nečiní,
 Jde tam, kde už padli jiní,
 Nedbá na čest, na spasem
 A tak míří k zatracení.“

HOLUB RADÍ

A jak tak šli po pořadě,
 Na holuba došlo v radě:
 „Králi, na jedno klad' váhu:
 Nezapomeň na rozvahu
 A dbej, aby náhlý hněv,
 Nebyl silnější než lev!

I když se kdo tak provinil
A takové kousky činil,
Že se zdá veliká vina,
K ráznému trestu příčina,
Netrestej bez rozmyšlení,
Neb spravedlnosti není
Tam, kde soudce v hněvu soudí.
Tady mnohé čert obloudí,
Že v svém zaslepení zbloudí
A ve hněvu zle odsoudí.
Kde soudí soudce hněvivý,
Nebývá vždy spravedlivý,
Neboť hněv má tolik moci,
že se často touto mocí
Z rozvážného blázen stává,
Který nedbá ani práva.
Hněvem se mu rozum zkalí,
Hněv, ten v jeho nitru pílí,
Ukvapí se a – čin kvapný,
Už tím samým bývá špatný.
Jako oheň dřívím svítí,
Tak se mluvením hněv vznítí,
Člověk pro přílišné řeči
V hněvu přejde z řeči k seči.
Tam, kde blázen z hněvu vrčí,
Kdo chce moudrý být, ať mlčí.
Když se o něj hněv pokusí,
Mlčením jej nejspíš zdusí.
Potlač jej s boží pomocí
A zbav hněv v sobě vší moci.
Potom, když přijdeš k rozvaze,
Rozeznáš zajisté snáze,
Bylo-li se proč hněvati.
Těž musíš pamatovati,
že tvůj hněv mnoho uškodí
A mnoho zlého přivodí,

Jako hněv každého pána,
 Jemuž moc nad lidmi dána.
 Proto vzdoruj svému hněvu,
 Přibližuj se Pánu svému.
 Sám Bůh milostivě činí,
 I on netrestá hned viny,
 Ba často nás trestu zproští,
 Chce nás vrátit své milosti,
 Totéž pak i od nás žádá.
 Tvrdosti jen člověk strádá.
 Mírností se mnoho spraví.
 Jak chceš, by on shovívavý
 Byl pak k tobě za tvé viny,
 Dbej svou milostí chudiny,
 Radím milosrdně síti,
 Vždyť jednou budeš i žítí!
 To ti pravím při své víře:
 V jaké měříš druhým míře,
 V téže bude ti zpět dáno,
 Jak to stojí v Písmu psáno.“

SVINĚ RADÍ

Hezky mluvil dozajista.
 Teď se však vepř k řeči chystá,
 Jemuž se též prase říká,
 Chrochtá všelijak a kníká:
 „Taková je moje rada:
 Přej si, čeho tělo žádá
 A podporuj všechnu slotu,
 Nepravost a nečistotu.
 Bez nemravnosti šeredné
 Neztrácej noci, ani dne.
 Nebude ti z toho smutno.
 Užít všeho, to je nutno,
 Tak rozplášíš všechnu nudu,
 Nedbej hanby ani studu,

To je přece tvoje právo,
Nedívej se vlevo, vpravo,
Pouštěj všude svoje vášně
– Tak se mi to líbí strašně!“
Tak mluví svině proklatá
Stále slova nestydatá,
že je až hanba slyšeti,
Proto chci o ni mlčeti.

HRDLIČKA RADÍ

Pak hrdlička bez zdráhání,
Jež v pokoře nezná ani,
Připomíná králi toto:
„Bůh tvůj povýšil tě proto,
Abys mu byl zástupcem.
Proto máš být příkladem
Ve všem, co se Bohu líbí
A vystříhati se chyby,
Duchovní vždy radu maje,
Na boží vůli se ptaje.
Dobrý, ten zlo nenávidí.
Tak měj příklad z dobrých lidí,
Kteří žijí v životě
Pořádku a čistotě,
Aby se líbili Bohu.
A já pak ti říci mohu:
Ten uvidí boží slávu,
Kdo se jedním ze tří stavů,
Jež nám Bůh dal, řídit bude,
Jinak spásy nenabude.
Buď manžel, vdovec nebo panic,
Jinak neručím ti za nic!
Kdo nezná božího zákona,
Bez něho život dokoná,
Bez boží milosti zahyne
A věčný oheň jej nemine.

Měj naučení, můj pane,
 Jestliže se ti už stane,
 A ty se chceš oženiti,
 Pak musíš vždy věrný býti,
 Musíš plnit všechny sliby,
 Jak se Pánu Bohu líbí.
 A když Pán Bůh ze své slávy
 Milé manželky tě zbaví,
 Na jedné máš dosti míti
 A více se neženíti.
 Potom ve svém vdovském stavu
 Vzdávej Pánu Bohu slávu!“

ZAJÍC RADÍ

Teď se zajíc zase blíží
 A na krále plaše vzhlíží:
 „Nepomýšlej ani z dálky,
 Abys někdy vedl války.
 Budeš vždycky strašně rád,
 Jestli můžeš utíkat!
 Nenos brnění a meče,
 Neboť vždy lépe uteče,
 Kdo se zbrání nepřetíží,
 Ta mu potom běh jen ztíží!“

VRÁNA RADÍ

„Zabezpeč se v budoucnosti,
 Vyhni se škodám i zlosti.
 Vždycky je lepší věc jistá,
 Než co osud tajně chystá,“
 Ujímá se vrána řeči,
 „I neštěstí sebevětší,
 I ta nejkřutější rána
 Snese se snáz předvídána.
 Vždyť, můj králi, kdo předvídá,

Více získá, nežli vydá,
 V neštěstí se nenavzdychá
 A nehoní pozdě bycha.
 Ještě řeknu radu svou ti,
 Chceš-li více zbohatnouti,
 Králi, dobrý hospodáři,
 Dohlížej, jak hospodaří
 Tvoji lidé na tvém zboží.
 A ať ti vždy počet složí.
 Toho se drž zaměstnání,
 Z domu neodjížděj ani,
 Tím méně pak do ciziny,
 Drž se raděj rodné blíny.
 Netuž po zámořské slasti
 – Všechno najdeš ve své vlasti !“
 Tak radila králi vrána.
 A že řeč nebyla planá,
 Mnozí jiní dokazují
 A souhlasně přikyvují.

BERÁNEK RADÍ

Beránek pokorně, tiše,
 Radí králi proti pýše.
 Říká: „Měj v srdci pokoru
 I při svém královském dvoru
 A při své královské slávě,
 neboť Pánu Bohu právě
 Pýcha bude, jest a byla
 Jako sám hřích vždy nemilá.
 Vždyť pro pýchu nekonečnou
 Ďábla srazil v propast věčnou
 A i dnes je zločin pýchy
 Mezi smrtelnými hříchy.
 Pyšný je vzor bezbožníka,
 Peklem za svou pýchu pyká,
 V společnosti Lucipera

Za svůj hřích odplatu bera.
 Kdo se v pýše k čertu druží,
 Již mu propadl svou duší,
 S ním ať sdílí věčné hoře!
 Otevř své srdce pokoře,
 Vždyť v pokorném ponížení
 Žádná hanba skryta není.
 Nebuď hrdý, to tím spíše
 Pro slova Pána Ježíše:
 Povýším pokoru tichou
 A ponížím hrdé pýchou.
 Opakuj si stále znova
 Tato jeho svatá slova.
 Vždyť on ponížil i sebe
 A na zem sestoupil s nebe,
 On, Bůh náš, jenž všechno stvořil!
 Všimni si, jak se pokořil.
 Učil nás, a nám se blíže,
 Podstoupil i muka kříže,
 Dal nám příklad, nejen slova.
 A my na paměť Kristova
 Pokorného ponížení
 Držme se jeho učení!“

ČÁP RADÍ

Po beránkovi čáp praví:
 „Nu, to byl beránek pravý,
 Který mluvil nyní právě.
 Já chci mluvit o tvé správě.
 Jen se, králi, drž mé rady.
 Svěřuj jen těm své úřady,
 Kteří jsou poctiví v srdci,
 Ať nepasou ovce vlci
 Když už chceš příklad z čítanky – .
 Koho poznáš s dobré stránky,
 Tomu svěřuj správu v zemi,

Toho vyber mezi všemi,
Jenž je pevný též ve víře,
Ať hubí žháře, mordýře
A silniční loupežníky,
Ať vymytí jejich zvyky,
Ať je zničí jako hady
Podle této mojí rady!“

KOČKA RADÍ

Kočka mluví ihned potom:
„Přemýšlels, můj králi, o tom,
že podle čáповy rady
Je potřeba pevně vlády
Lotry zničit jako zmiije?
K tomu slídič potřebný je,
Který v noci ostře vidí,
Neboť jest zvykem zlých lidí,
že své nečisté komploty
Ukrývají do temnoty
A světlého dne se štítí.
Ten, kdo je chce polapiti
A vypátrat tajné sběhy,
Potřebuje k tomu špehy,
Kteří mu podají zprávu
A tím napomohou právu.“

TETŘEV RADÍ

Kočka vylíčí své snahy.
Pak tetřev dle své povahy
Svému králi takto radí:
„Chceš-li býti beze škody,
Nebud', kde je mnoho lidu.
Raději si dopřej klidu
V skalách, v horách, v temném lese,
Tam se ruch už nedonese.

Po svém žij tam, stranou lidí,
Nikdo se tě nedopídí.“

PES RADÍ

A již jednoho psa hlas zní,
Jenž mluví za psy ostatní.
„Drž se vždy v svých věrných kruhu,
To ti půjde jenom k duhu!
A nejmíc při cestování.
Nehýbej se od nich ani.
Vždyť oni tě stále střeží,
A na nich tvůj klid záleží,
Zmaří na tebe nástrahy,
Odhalí úkladné vrahy
A každou intriku zlou
Bdělostí svou předejdou.
Měj vždy stráže před ložnicí,
Když pak odpočíváš spící
Po svém denním zaměstnání,
Ty tvůj klidný spánek chrání!
Osvěžení po svém shonu
Najdeš na lovu a v honu.
To jsou slova krásně znící!
Jednou lesem při štvanici
Jako vítr vpřed se hnát,
Jindy chytat do tenat!
Za takové kratochvíle
Nepocítíš dlouhé chvíle.“

SOVA RADÍ

Jak pes dokončí svá slova,
Ihned po něm mluví sova.
„Chceš-li míti pokoj svatý,
Zavři se do své komnaty
Pod záminkou nutné práce.

A pak tajným vchodem krátce,
 Jakmile se dočkáš noci,
 Ztratíš se všem tiše s očí,
 Pryč jen od shonu a ruchu.
 Pak v temnu na volném vzduchu
 S důvěrníky několika
 Příjemná nálada vzniká.
 Tam v zšeřelém nočním stínu
 Holduj rozkošem a vínu,
 Všechno čiň si beze studu,
 Bav se a zaplaš svou nudu,
 Vždyť jsi přede všemi v skrytu.
 A vrať se až na úsvitu. “
 Taková též byla slova
 Sýčkova a kalousova.

LIŠKA RADÍ

Liška, ta po starém zvyku
 Všech podšitých pochlebníků
 Lísa se, po očku mrká,
 A už sladkým hlasem vrká.
 „Nejvyšší náš pane,
 Záře moudrosti tvé plane,
 Že všechno kolem zastíní.
 Jak ti mohou radit jiní,
 Když královská moudrost tu je,
 Která všechny převyšuje!
 A ty, jenž chceš sám králem být,
 Jim že by ses měl podřídít?
 A to bych ti chtěla říci
 – Myslíš, že ti tví šlechtici,
 Co se na tě doví, asi
 Veřejně hned nerozhlásí?
 To víš, že ti hnedka s chutí
 Svoji vlastní vůli vnutí,
 Aby došli k svému cíli.

Avšak ty jsi plný síly,
 Dělej, co máš nejraději,
 Nech je mluvit, co si chtějí
 A sám jednej, jak ty chceš!
 Na nás spolehni se též,
 Kteří, co na tebe vědí,
 Lidem to hned nepovědí.
 A co zvíme na jiné,
 To už tvůj sluch nemine.
 Ať kdo cokoli jen řekne,
 A i jiné věci pěkné,
 Vše, co na tvém dvoře zvíme,
 Potají ti prozradíme.“
 Kuna s vydrou tamtéž byly,
 Ve všem s liškou souhlasily.

LUŇÁK RADÍ

A hned navázali na ně
 Luňák a s ním myší káně.
 „Buď jenom vždy, králi milý,
 Jako rytíř ušlechtilý.
 Již od mládí buď vždy hrdý,
 Jako skála pevný, tvrdý.
 Vládu svou chtěj vždycky vésti
 Jenom rytířsky a ve cti.
 A až vstoupíš v mužná léta,
 Neproměň se jako sketa,
 Jak se mnohým lidem stává.
 Jejich čest pak upadává.
 Když zůstanou při životě,
 Skončí nejspíš v pěkné slotě.“

JEŽEK RADÍ

Potom radit ježek přišel
 A s ním současně též sysel.

„Když máš v celé zemi všady
Pevná města, tvrdé hrady,
Musíš už za letní doby
Pamatovat na zásoby,
Aby měly vína, chleba,
Masa a čeho je třeba
V řádně zásobené špiži.
Pak když se už zima blíží
A ty musíš z toho žít,
Těžko shánět živobyčí!“

VEVERKA RADÍ

I veverka na to králi
Tuto moudrou radu chválí.
A sama ještě dodala,
Neboť moudrá je, ač malá:
„Soustavně a ze zásady
Vždycky zásobuj své sklady,
Každou k jídlu schovej věc,
Jak to dělá mravenec,
Který se tak bojí hladu,
že pracuje do úpadu!
Dbej, abys nejvíc naschránil,
Dokavad v rozkvětu jsi sil.
A nejvíce mezi všemi,
Strádej poklad drahocenný,
Kterým tvoje duše mládne,
Jež ti zloděj neukradne
A před moly je bezpečný
– Boží lásky poklad věčný !“

ŠPAČEK RADÍ

Nato špaček svými slovy
Něco jiného zas poví:
„Vznešeností svého stavu

Byl jsi lidem dán za hlavu,
 Nad všemi je moc ti dána,
 Aby tě měli za pána
 Nad jiné v tomto životě.
 Proto nebuď o samotě,
 Ať si je to už kdekoli,
 Doma či ve válce v poli,
 Ať je vidět, že vládneš všem.
 Velkým se obklop průvodem
 – To tvůj význam přece zdvíhá,
 Když se kolem zástup míhá
 A v pestrém lomozu víří
 Služebníci a rytíři,
 Jich si dle zásluhy važ,
 Ti jsou tvoje dobrá stráž,
 Věř jen družině své smělé,
 Zdoláš všechny nepřátele!
 Je také jednou z velkých vloh
 Umět vypěstovat svůj sloh.
 Vždyť je to velké umění
 Verše psát či vyprávění.
 Uč se a dobré napodob
 A krásnou formou obsah zdob!“

RYS RADÍ

„Rysové obyčej mají,
 že v jednu stopu šlapají,
 že se drží vždy svých cest.
 Máš-li vojsko k bitvě vést,
 Ať jednají jako rysi.
 A ať každý představí si,
 Kde je jeho pravé místo.
 Na první pohled je jisto,
 že kdo na svém místě stojí,
 Lépe připraven je k boji,
 A není důvodu k bázni,

Kde se vojsko řídí kázni.
Když nepřítel bitvu ztratí
A na útěk se obrátí
A tví lidé jej zahání,
Tu se dej hned do stihání,
Aby ti nezmizel s očí.
Když se však do lesa stočí,
žeň jej vždycky jenom s kraje,
Vždyť víš, jak houšť lesa zlá je,
V podrostu a v hustém chvojí
Nevíš, kde nepřítel stojí,
Ať za přepad ze zálohy
Nepyká z tvých věrných mnohý,
Tak vždy dle mého pokynu
Vyvaruj se lesa stínu!
Jak už mnozí radili ti,
Také nad tím třeba bdíti,
Aby všechno tvé snažení
Směřovalo ke spasení.
Nestarej se o marnosti
A spěj cestou ku věčnosti,
Po níž všichni dobří spějí
Vírou, láskou a nadějí.
Ty tři božské ctnosti znaje
Otevřeš si brány ráje.“

PAPOUŠEK RADÍ

Jak poslední slovo rys řekl,
Ujme se řeči papoušek:
„Šťasten je, kdo se řídí tím,
Co řekl rys. I já souhlasím.
Také ty řid' tím život svůj
A dobře si to pamatuj.
Boha si velmi rozzlobí
Ten, kdo se mu nepodrobí.
Kdo chtěli mít jen svou vůli,

Ti už napřed zahynuli
 – život pro ně nemá pelu,
 Zmrhají jej bez účelu
 A pro svévoli jej ztratí,
 že se jim víc ne navrátí,
 Pak už skončí všechny žerty.
 Umře, přijde mezi čerty,
 Bude jejich, tělem, duší,
 A k nářkům jsou d'áblí hluší.
 Poslechni teď mého hlasu,
 Učiň tohle pro svou spásu
 A obětuj Hospodinu
 Všechno snažení svých činů!
 Chceš-li získati své štěstí,
 Vysoko se k Bohu vznésti,
 Před nimž pokorně se sklání,
 Vyplň všechna jeho přání.
 Pak kyne naděje jistá,
 že tvá snaha najde místa
 Až před tváří Stvořitele.
 Poslouchej jej z duše celé.
 Úcta k slávě jeho jména
 Bude v nebi odměněna.“

OPICE RADÍ

Potom všetečná opice,
 šklebíc všelijak své líce,
 Radí králi s horlivostí:
 „Věnuj se vši šikovnosti,
 To ti vždycky stojí za to,
 Uč se dělat z dřeva zlato,
 Ať se dovíš chytré věci,
 Uč se také cizí řeči
 A zvěď, kde se co proneslo.
 Pokus se též o řemeslo.
 A ať tě hned nezarazí,

Když se někde něco zkazí.
 Vůbec nemusíš dbát na to,
 Ať si všichni mají za to,
 Že ničemu nerozumíš.
 Mysli si, že všechno umíš,
 Zájem měj o to, co jiní
 Povídají nebo činí,
 Ať si jsou třeba z Afriky,
 Hleď odkoukat jejich triky
 A chtěj stále tam jen být,
 Kde lze něco pochytit.“

SKŘIVAN RADÍ

„Nyní k radě hotov já jsem,“
 Praví skřivan jasným hlasem,
 „Všecičko ti půjde snáze,
 Budeš-li vždy při rozvaze.
 Kdo svou mysl neovládá,
 Pro malou věc v horší padá.
 Maličkost jej hnedka vzruší,
 Drobná škoda těžce zkruší,
 Když vše nejde podle jeho,
 To však není nic pěkného.
 Jestli o to jevíš zájem,
 Mluvil bych o pekle s rájem.
 Peklo, jak je to věc známá,
 Leží přímo pod nohama,
 Odtud slyšet bez ustání
 Pláč a hříšných naříkání.
 A tam každý bez naděje
 Do dalších muk věčně spěje,
 Stále ve tmě, věčné hoře.
 Ale na nebi, nahoře,
 Tam bez konce světlo září
 Blaženým Bohu v tvář tváří,
 Žal tam nemá žádné moci,

Stále den jest, není noci,
Po soužení není stopy.
Ani se to nepochopí,
Marně hledám pro to větu – –
Proto navracím se k světu,
Který s proměnami svými
Leží v prostřed mezi nimi,
Neboť pod nim peklo zívá.
Vzhůru se pak k nebi dívá.
Ve světě se všechno mění,
A nic stálého v něm není,
Čas jak divoký kuň pádí,
Urve radost, urve mládí.
Ten, kdo byl pro svět narozen,
Je jen stále hříčkou změn,
Když se naň štěstí obrátí,
Jako přišlo, tak se ztratí.
Za ruce se vidí vésti
štěstí své a své neštěstí.
Svět je neustálá vojna,
Chvilé v něm není pokojná,
Vždycky jasno střídá bouři.
Tebe ať to nepobouří.
A děšť, nečas nebo mrazy,
Ať tvou náladu nezkazí
– Vždyť jsou to jen světské strasti.
Běhu světa nelze klásti
Odpor, pokud se v něm žije.
Moudrý člověk rozvázný je,
Když svět ukazuje drápy,
On se proto neutrápí.
Nechať se svět jak chce mění,
Nevšímej si jeho dění,
Nicotnost tě nezkrusí,
Po ráji tuž celou duší,

Ve kterém věčný mír vládne.
V svět neklad' naděje žádná.“

BOBR RADÍ

Bobr, zvíře trochu hloupé,
Jenž se rád ve vodě koupe,
Domlouvá teď králi rázně:
„Měj rád vodu, měj rád lázně,
Což lze o jinou věc dbát,
Když se můžeš vypláchat?
Vše, kam vkročíš, ať je čisto,
Každý kousek, každé místo,
A nade vše čisto v duši,
Ať ji špína neporuší!
Dále stavěj ze zásady
Opevnění, tvrze, hrady.
A své valy opevněné
Jen ze dřeva, bez kamene
Na březích poblíže vody.
Nedělej si nic z té škody,
Že se vodou vše rozplyne,
Postavíš si zase jiné.“

VLAŠTOVKA RADÍ

Vlaštovka se tomu diví:
„Cože, stavět domy z dříví?
V bahně v březích a ve vodě?
Tak se sám hnátí vstříc škodě?
Ty člověka nepřežijí,
Za chvíli žalostně shnijí.
To já zase důraz kladu
Na solidnost od základu.
Pěkně kámen ke kameni
A důkladné podezdění

– Domy, které základ mají,
Potom věčnost přetrvají!“

KOLČAVA RADÍ

Pak je řada na kolčavě,
Zmíní se o své postavě,
O tom, jak i lidé malí
Velké věci vykonali.
Častokrát jsou dobře platní,
I když nejsou tělem statní,
Co však síla nepřemůže,
Často lest a chytrost zmůže,
Překážky ji neodrazí
A hrubou sílu porazí.
Mnohý mladý nedorost,
Ale chytrostí má dost,
že nerostl jako z vody,
Má náhradu od přírody.
Všímej si, co má kdo v hlavě,
Nedívej se po postavě,
Podle toho oceňuj
Vždycky lidi, králi můj,
Ne velikost, ani zdání,
Ale rozum a nadání!“

SLAVÍK RADÍ

Nyní mluví další rádce,
Slavík, ochotně a sladce:
„Měj u sebe zpěvné ptáky
I jiné dobré zpěváky.
To je rozkoš jako v ráji,
Když se hlasy proplétají,
Všechny jednotlivě žijí,
Ale přece v harmonii.
Všechna tíseň s tebe spadne,

Hudbou přeče srdce mládne,
 Až uslyšíš krásný zpěv,
 Rychleji zaproudí ti krev.
 Ať obklopují tvůj trůn
 Tóny nástrojů a strun.
 Hlas, jenž jako vánek věje,
 Tím tvá duše pookřeje.
 Občerstvíš se v hudby hlase
 Nejvíce v podletním čase,
 Kdy se země otevírá,
 Krása přírody tě svírá.
 A když v máji přímo svítí
 Krása barev, barvy kvítí,
 Zima zmizela a není,
 Stále slyšíš sladké pění,
 Ve dne v noci za svítání
 Všech ptáčků milé zpívání
 V lese, na poli i v háji,
 K potěše ti zazpívají!
 Ale ať je všeho s mírou,
 V Boha věř svou celou vírou.
 A chval stále jeho dílo
 V tom, co se ti zalíbilo.
 V horlivosti neustávej
 I na jiné pozor dávej,
 A ať tvoje potěšení
 Překážkou ti v práci není.
 Hled' si také svojí vlády!“
 A ve smyslu této rady
 Mluví jiní ptáci malí,
 Každý tato slova chválí.

VELBLOUD RADÍ

Pak velbloud, žádný krasavec,
 Než moudrá slova poví přec:
 „Měj rád slabé, ponížené,

Které osud kruté žene
Bez zastání. Kam? Kdo poví?
Ochraňuj sirotky, vdovy,
Jak mocný slabého chrání,
Pro ně měj vždy slitování,
Jejich příkoří hled' mstítí,
Nebo aspoň potěšiti.
Povzbud' jejich slabé síly,
A když snad trpí násilí,
Nestav se netečně k tomu.
Lépe jest jít do domu,
Kde pláče, lkají a kvílí,
Než kde mají kratochvíli.
Blázen moudrosti se diví
Moudrá řeč se mu protiví,
Jako slunce očím sovy.
To ty nebuď tak bláhový,
Ale slyš rád moudrá slova.
Přemýšlej o nich vždy znova,
Měj je stále na paměti,
Líp se jim snaž rozuměti,
Ať jsou ti též na prospěch.
Dále nebuď, králi, z těch,
Které břich tak velmi těší,
že jen pro svou radost hřeší.
Ať se tvoje srdce leká
Hříchu – pasti na člověka.
Měj stále při sobě stud,
Před boží tváří čist buď.
Krista styď se víc než lidí,
Vždyť on všechna srdce vidí,
Jemu průsvitná se zdají,
Nic se před ním neutají.
Jeden prostředek je jistý:
Zůstat v jeho očích čistý.
Jeho neoklame lest,

Tak nezbloudíš s jeho cest,
 Které vedou až do nebe!
 Také nepřetěžuj sebe
 – Slib jen to, co můžeš dáti.
 Co nemůžeš udělati,
 Neslibuj a nezkoušej,
 Ale ve všem míru znej.
 Sleduj zlatou střední cestu.
 Což tě může něco svést tu?
 Ve všem řiď se podle toho,
 Lépe s mírou, nežli mnoho ! „

SÝKORA RADÍ

Pak byl vystřídán sýkorou,
 Která promlouvá s pokorou:
 „Pro člověka jsou věc kletá
 Všechny statky toho světa.
 Čím jich kdo více dobude,
 Tím víc v nebezpečí bude.
 Jako trní, ostré hloží
 Bodá duši světské zboží,
 Nesnáze, neklid přivodí,
 Tomu, kdo se v statcích brodí.
 I když tělo odpočine,
 Ze srdce mu hořkost plyne,
 Dopláčí na vážnost svou,
 Starosti mu srdce rvou,
 Drží je svou prací, potem,
 Platí je celým životem,
 Starosti má čím dál větší
 – A už o tom dosti řečí
 – Pak je stejně s nářkem ztratí!
 Chci ti proto radu dáti:
 Všichni škudlíci a skoupí
 Jsou ve skutečnosti hloupl.
 V svých statcích mají naději,

Ty jim však nic neprospějí.
 Ale dobrovolně chudl,
 Což ty tato starost truí?
 Když už sem tam škoda je tu,
 Jež se nesmírná zdá světu,
 Jemu za mák neuškodí,
 Od všeho se osvobodí.
 Hrabivostí nezajatá
 Zůstává chudoba svatá!
 Kdo tak své žádosti omezí,
 Ten je pak bohat bez mezí.
 Bez stříbra a beze zlata,
 Jeho pokora je svatá,
 Jenom v ní je třeba štěstí
 Hledati a též naléztí,
 K čemu peněz, zlata shon?“

SLON RADÍ

Nato začne mluvit slon,
 Na kterého došla řada.
 Taková jest jeho rada:
 „Napořád tě obklopují
 Dáblí, kteří pikle kují
 Bez oddychu, bez prodlení,
 Jak tě strhnout k zatracení,
 V jednom kuse, ve dne v noci.
 Snaž se stále je přemoci,
 Zmař vše, co na tebe vědí,
 Očisti se při zpovědi
 – Zničíš všecku jejich pýchu,
 Když se vůbec vyhneš hříchu,
 Aby jejich moc ochabla,
 Tím nejvíc zarmoutíš d'ábla,
 Když budeš žít v nevinosti.
 Ať si puknou, d'áblí sprostí!
 Vše nemůže člověk ani

– Snad se hříchu neubrání
 – Přec má však dvě mocné zbraně,
 To je krev a tělo Páně.
 Ať si ďábel reptá, syčí,
 Svata svátost, ta jej zničí,
 Tou nabudeš nové síly
 Proti hříchu, králi milý,
 Tělo, svět, ďábla přemáhej
 A na věčného Boha dbej.
 A co ty sám sotva zmůžeš,
 S Pánem naším Kristem můžeš
 V té nejsvětější oběti.
 Pamatuj též na své děti,
 Boba za cíl všeho dávej.
 K pořádku je vychovávej,
 Kdo na Boha a čest dbají,
 Ti se hříchu vystříhají.
 A co si navykli v mládí,
 Činí potom vždycky rádi.
 Se svatými budeš svatý,
 S prokletým i ty prokletý.“

NOH RADÍ

A potom noh mluví dále.
 Říká: „Když jsou děti malé,
 Ovšem, dbej jich, králi milý,
 Aby se ti vydařily.
 Ještě za paměti bdělé
 – Když přemůžeš nepřítele,
 Nesmlouvej se s ním na místě,
 Vždyť tě obelhává jistě.
 Vždy jej odveč s sebou domů.
 A měj i své děti k tomu,
 To později nikdy nevadí,
 Co se naučily v mládí.
 A ještě něco ti pravím.

Zlato, to je krása, já vím.
 Zlato měj vždy v svém pokoji,
 Tak ať se tvé srdce kojí
 Pohledem na ty poklady.“
 Toť konec nohovy rady.

JEDNOROŽEC RADÍ

Když král vyslechl už mnohé,
 I to zvíře jednorohé
 Vykládá mu nyní jasně:
 „Jednej vždy čistě a krásně,
 Ať hřích – to má slova míní
 – Tvoje tělo nepošpiní,
 Takovou radu nech si dát.
 Dbej o ten nejdražší poklad.
 Kdo přišel o čistoty květ,
 Už jej nezíská nikdy zpět.
 Dej proto dobrý pozor naň
 A svoje panictví si chraň.
 Vždyť, kdo zachová čistotu,
 Ten andělskému životu
 Vyrovná se, když se snaží.
 Tím je Ježíšovi dražší
 A on nezanechá v nouzi
 Ty, kteří mu věrně slouží.
 Tím věc není ještě celá.
 Když dbáš na čistotu těla,
 Dbej i na čistotu duše,
 Jinak vyzní snaha hluše.
 Co ze srdce nevyprýští,
 To se zbytečně jen tříští.
 žij v čistotě plné lásky,
 A pak říkám bez nadsázky,
 že jsi získal přízeň boží,
 A proto svůj život prožij
 Tak, aby sis ji udržel.

Vždyť, kdyby Bůh odešel,
 Ďáblové jej hned nahradí
 V srdci tvém, a strašně rádi.
 Ti tě opět k hříchu svedou,
 Pak bys chodil samou bédou,
 Vlečen ďábly v jejich zlobě.
 Proto přijď rychle sám k sobě,
 Neboť ten, kdo jenom hřeší,
 Odpírá Kristu přístřeší.
 Ať zůstaneš bez výčitek,
 Dej mu ze srdce příbytek!
 On pro tebe k nám sestoupil
 A svou krví tě vykoupil
 – Ne ve stříbře, nebo v zlatě,
 Ale v mukách umřel za tě
 – A ty bys jej zapomněl,
 Srdce své mu uzavřel?
 Zapomenout vykoupení
 Je dát duši k zatracení.
 Nevděčná a tím proklatá,
 Padne v ruce pekel kata!
 Vždycky dávej vidět zjevně,
 že v své víře stojíš pevně.
 Nedávej nad sebou moci
 Ďáblu, jenž může přemoci
 Jen toho, jenž sám se dává,
 Tím, že Boha zanedbává,
 Toho rve ohnivou rukou
 Do pekel, kde strašnou mukou
 Stále drásá duši jemu.
 Pokud můžeš, vyhni se mu!

LABUŤ RADÍ

Pak se ozve hlas labuti:
 „I já, králi, radit jdu ti.
 Nedbej na marnosti světa,

Kaj se po všechna svá léta!
Blaženi jsou, kdo zde lkají,
Pak útěchy dojdou v ráji.
Smutná je duše zde v těle,
Když čeká radosti skvělé.
Kdo je vesel v světské kráse,
Tomu těžko umírá se.
Zde na světě všechno stačí
Pohnout nás k smutku a k pláči,
Kam se tvoje cesta chýlí,
Jen k jednomu vede cíli.
Stále smrti cítíš stíny,
Nevíš dne ani hodiny,
Kdy je popsán žití list.
Čím si potom budeš jist?
Kryj si tedy také záda.
Kdo ví, co jsi tropil z mlada.
Staré hříchy ve tvé duši
Na pekelná vrata buší,
Čas jsi mařil v marném spěchu,
Kde najdeš za to útěchu?
Mladý čas se nenavráťí –
Vždy máš čeho litovati.
A když pohlédneš nahoru,
K tomu nebeskému dvoru,
Tam uzíš Ježíše krále
A s ním sídlí k jeho chvále,
Kteří jenom jemu žili,
Nepromarnili svou chvíli,
Tam jsou svatí mučedníci,
Apoštolé, zpovědníci,
Čisté panny, ctnostné vdovy,
Což lze vylíčiti slovy,
Jež jsou všechna slabá k tomu,
radost těch, co žili Bohu?
Do toho božího města

Jen jedinká vede cesta,
Kterou projít mohl bys tu
životem ve víře, v Kristu.
Zapři svět a zapři sebe,
Jenom tak dosáhneš nebe!
Když tedy tam jíti žádáš,
Proč den ode dne odkládáš?
Kaj se, kaj se bez přestání,
To jediné tě zachrání!
Zađívej se též do pekla,
Kde je ďáblů smečka vzteklá,
Která hříšným muka nosí,
Nešťastníci o smrt prosí,
Ale smrt se od nich vzdálí,
Dál je věčný oheň pálí,
Zde je pláč a hoře věčné,
Utrpení nekonečné.
My lidé si nejsme jisti:
Jsme v milosti? V nenávisti?
Kdopak může soudit sebe,
Jsem pekla hoden – či nebe?
Budu žít v ráji – či v strážni?
Stále nutno žítí v bázni,
Ať vyvážneme z plamene.
Jen kdo má srdce z kamene,
Ten se nepohne k lítosti,
Bůh jej sotva hříchů zproští.
Ty nebuď tak nevědomý,
Dobře zpytuj své svědomí,
Mnohými jsi spoután pouty,
Najdeš četné temné kouty.
Často netušíš sám ani,
Co ti ve spasení brání.
Zájem o druhé je lichý,
Starej se sám o své hříchy.
Nevyčítej viny cizí,

Dbej, ať tvoje vlastní zmizí.
A čím dříve, tím je líp,
Hleď odčinit zlo svých chyb.
Ozař svoji duši svíci,
Rozhlédni se po pravici,
Na níž leží štěstí světa.
Zde jsi prožil svoje léta,
V štěstěny jsi spával loží,
Obdařen jsa přízni boží.
Byl jsi zahrnován chválou,
Měl jsi v světě moc nemalou.
Při radovánkách a v smíchu
Vršils míru svého hříchu,
Rozkoší jsi skrýval viny.
Vidíš, jaké máš příčiny,
Aby ses pak rozplakal,
Za vše pokorně se kál.
Když ses díval po pravici,
Pohleď také na levici.
Na holé neštěstí v poušti,
Jež Bůh na lidi dopouští,
Na lži, vraždy, na podvody,
Na zla a na všechny škody,
Na ztráty a na nemoci.
Toť poslové boží moci,
Jimiž nám Bůh připomíná,
že jen on a žádná jiná
Světská marnost nesmí zlákat.
Trp tedy a uč se plakat!
Proto Bůh neštěstím stíhá,
Jimi tvou pokoru zdvíhá.
A ty bys snad nechtěl snésti
To z boží vůle neštěstí?
Raděj bys měl radost světa?
Kam tě vede touha kletá,
Za tvá všechna utrpení

Bůh tě nastokrát odmění.
Plač a kaj se bez meškání,
Ať ti v tom smrt nezabrání.
Ti, kdo v slzách budou síti,
Mají pak v radosti žiti.
To říkám všem na důkaz,
Jenom lítost spasí vás!
Ještě řeknu v řeči proudu
O hrozném posledním soudu,
Kdy sám Ježíš, král všech ctností,
Přijde v celé velebnosti.
Velká záře kol něj vzplane,
Před ní zlý i dobrý stane,
Průhledný před jeho zrakem,
Před tím ohnivým oblakem.
Jak to nyní pravím, králi,
Ti, kdo jej dřív nepřijali,
Teď se budou v hrůze chvět.
Po prvé, marně, naposled.
V světle jeho božské záře
Ztemní strachem jejich tváře
V ten den hněvu, naříkání,
Tesknosti a blesků plání,
Zahubení, hoře, tmy,
V němž jen, kdo kál se, obstát smí.
Den hrozných hlasů trub a jeku
A trestu na hříšném člověku.
Zde nahý a bez pomoci
Nevyklouzne bozi moci.
Běda, hříšníku nešťastný,
Když i tvoje hříchy vlastní
Budou sloužit za důkazy,
Tebe, svého pána, srazí.
Ze všech skutků, z každé věci,
Vydáš počet ze všech řečí,
Jak by ses ty neměl báti,

Když obstojí sotva svatí!
O zlých ani řeči není,
Běda, strašné rozloučení,
Slyš to, hříšníče nestoudný,
Jednou nadejde den soudný,
Budete mít, jak jste chtěli,
Bůh zlé od dobrých oddělí.
Řekne: Pojd'te, mí zvolení,
A zlým: Jděte, zlořečení,
Ať vás věčný oheň pálí
Za to, že jste mě nedbali.
V pláči a zubů skřípění
Věčné peklo bez skončení,
Strašlivé je peklo, ach,
Při myšlence jímá strach.
Jděte, pojd'te, ta dvě slova
Ať jsou vzpomínána znova,
Odstraší tak mnoho bloudů
Hrůzou posledního soudu,
Kterým stěží projde svatý.
Slyš, každý hříchem zajatý,
Který nedbáš mého hlasu,
Říkáš: Na všechno dost času,
Světským radostem se těše,
Pánu Bohu na dluh hřeše.
A tímto nevážným smíchem
živíš ďábla v sobě hříchem.
A v své naději obludné
Zapomínáš smrti trudné,
Jež jest tak hrozná a strašná,
Pro hříšníka vždy nešťastná,
A vydá jej k zatracení.
Slyš, kdo máš uši k slyšení!
Kajte se slzami všemi,
Neboť ne na této zemi,
Ale tam, kde záře svítí,

58 Nová rada

Je cíl věčný našich žití.
K tomu všichni spějme místu
Pomoc hledající v Kristu,
Abychom unikli peklu
A k věčnému spěli světlu.

AMEN